

P6_TA(2007)0429

Eiropas Parlamenta sastāvs

Eiropas Parlamenta 2007. gada 11. oktobra rezolūcija par Eiropas Parlamenta sastāvu (2007/2169(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2007. gada 11. jūlija rezolūciju par Starpvaldību konferences sasaukšanu: Eiropas Parlamenta atzinums (Līguma par Eiropas Savienību 48. pants)¹,
 - ņemot vērā 2004. gada 29. oktobra Līguma par Konstitūciju Eiropai I–20. panta 2. punktu un 34. protokolu²,
 - ņemot vērā Briseles 2007. gada 21. un 22. jūnija Eiropadomes prezidentūras secinājumus³,
 - ņemot vērā 1. panta 15. punktu Līguma projektā, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu (Reformu līgums)⁴,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu (A6-0351/2007),
- A. tā kā 2007. gada 21. un 22. jūnijā Eiropadome aicināja Eiropas Parlamentu līdz 2007. gada oktobrim iesniegt projektu ierosmei saistībā ar lēmumu par turpmāko Eiropas Parlamenta sastāvu, kā paredzēts 34. protokolā, par ko panākta vienošanās 2004. gada starpvaldību konferencē,
- B. tā kā deputātu vietu sadalījums 2009.–2014. gada sasaukumam pašlaik ir noteikts 9. panta 2. punktā 2005. gada 25. aprīļa Aktā par Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā,
- C. tā kā Reformu līguma projektā ir ierosināts grozīt Līgumu par Eiropas Savienību (jauns 9.A pants) un radīt jaunu Eiropas Parlamenta sastāva noteikšanas procedūru, saskaņā ar kuru ir paredzēts deputātu vietu kopējo maksimālo skaitu ierobežot līdz 750 vietām, bet vienas dalībvalsts deputātu maksimālo skaitu līdz 96 un minimālo — līdz 6 vietām, kā arī piemērot „degresīvas proporcionalitātes” principu,
- D. tā kā degresīvās proporcionalitātes princips līgumā nav definēts un tā kā šis princips ir skaidri un objektīvi jāprecizē, lai to varētu izmantot kā vadlīniju jebkurai jaunai Eiropas Parlamenta deputātu vietu sadalei,
- E. tā kā degresīvās proporcionalitātes princips kā princips, kas ir nostiprināts primārajos tiesību aktos un kas definēts šajā rezolūcijā, kalpos par parametru, lai novērtētu tā lēmuma atbilstību, kas kompetentajām iestādēm būs jāpieņem saistībā ar Eiropas Parlamenta

¹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2007)0328.

² OV C 310, 16.12.2004., 1. lpp.

³ 11177/1/07 REV 1.

⁴ 2007. gada 5. oktobra CIG 1/1/07.

sastāva noteikšanu;

- F. tā kā par šā principa pārkāpumiem Eiropas Kopienu tiesa varēs pat noteikt sankcijas;
- G. tā kā pašreizējos apstākļos ir jā rūpējas par to, lai nevienai no dalībvalstīm netiktu uzspiests papildu deputātu vietu skaita samazinājums pēc tā, ko izraisīja beidzamā paplašināšanās;
- H. tā kā pašlaik nav jāņem vērā turpmākās paplašināšanās ietekme, jo to nav iespējams iepriekš aplēst un tās sekas varēs atbilstīgi ievērot attiecīgajos pievienošanās aktos, paredzot maksimālā 750 vietu skaita pagaidu pārsniegšanu, kā tas tika darīts saistībā ar pēdējo paplašināšanos;
- I. tā kā skaidrai, saprotamai un pārredzamai sistēmai ir jābūt piemērojamai arī turpmākajām dalībvalstu iedzīvotāju skaita izmaiņām bez jaunām padziļinātām sarunām;
- J. tā kā taisnīga, saprotama un ilgtspējīga Eiropas Parlamenta deputātu vietu sadalījuma sistēma ir nepieciešama, lai stiprinātu pilsoņu pārstāvības demokrātisko leģitimitāti un ir priekšnosacījums tam, lai Eiropas Parlaments apzinīgi pildītu savus pienākumus un piedalītos Eiropas domas veidošanas un likumdošanas procesā;
- K. tā kā pašreizējais deputātu vietu skaits apliecina un pamato, ka 2009. gada Parlamenta vēlēšanās paredzamais vietu skaits iezīmēs pāreju no pašreizējās situācijas uz to, ko nodrošinās stabilāka sistēma, kuras pamatā ir regresīvās proporcionalitātes princips;
 - 1. atbalsta Eiropadomes vēlmi jau tagad panākt politisku vienošanos, kas ļautu pielāgot Eiropas Parlamenta sastāvu atbilstīgi jaunā līguma noteikumiem un būtībai, kā arī šo vienošanos formalizēt tūlīt pēc jaunā līguma stāšanās spēkā laikus pirms Eiropas Parlamenta 2009. gada vēlēšanām;
 - 2. uzskata, ka jauna Eiropas Parlamenta sastāva definīcija, kas labāk atbildīs patiesajam demogrāfiskajam stāvoklim un labāk atspoguļos Eiropas pilsonību, stiprinās Eiropas Parlamenta demokrātisko leģitimitāti, kad tam būs jāuzņemas lielāka atbildība, kas tiks uzticēta ar jauno līgumu;
 - 3. konstatē, ka Bulgārijas un Rumānijas Pievienošanās aktā noteiktais Eiropas Parlamenta sastāvs jebkurā gadījumā būs jāmaina tūlīt pēc Reformu līguma stāšanās spēkā;
 - 4. konstatē, ka Reformu līgumā iekļautajā Līguma par Eiropas Savienību 9.A pantā ir noteikta sistēma, ar kuru kopējais maksimālais deputātu skaits ir ierobežots līdz 750 vietām, maksimālais deputātu skaits dalībvalstij ar vislielāko iedzīvotāju skaitu — līdz 96 vietām, bet minimālais vietu skaits valstij ar vismazāko iedzīvotāju skaitu ir 6 vietas un ka ar šo pantu ir noteikts, ka pilsoņi tiek pārstāvēti pēc regresīvas proporcionalitātes principa, taču tas nav sīkāk definēts;
 - 5. atzīmē, ka minētajā 9.A pantā noteiktā sistēma ļauj ievērot gan efektivitātes principu, ierobežojot deputātu skaitu tādā līmenī, kas vēl ļauj pildīt likumdevējas asamblejas lomu, gan daudzveidības principu, paredzot pārstāvības iespēju katras dalībvalsts galvenajiem politiskiem virzieniem, bet īpaši vairākumam un opozīcijai, kā arī solidaritātes principu, saskaņā ar kuru dalībvalstis ar lielāko iedzīvotāju skaitu piekrīt mazākam pārstāvju skaitam, nodrošinot labākas pārstāvības iespējas dalībvalstīm ar mazāko iedzīvotāju skaitu.

6. uzskata, ka degresīvas proporcionalitātes princips nozīmē to, ka attiecībai starp iedzīvotāju skaitu un katras dalībvalsts deputātu vietu skaitu ir jāmainās atkarībā no patiesā iedzīvotāju skaita tā, lai katrs deputāts no dalībvalsts ar lielāku iedzīvotāju skaitu pārstāvētu vairāk pilsoņu nekā deputāts no dalībvalsts ar mazāku iedzīvotāju skaitu un otrādi, taču valstij ar mazāku iedzīvotāju skaitu nedrīkst būt vairāk deputātu kā valstij ar lielāku iedzīvotāju skaitu;
7. uzsver, ka pašlaik dalībvalstu starpā nav pietiekami harmonizēts pilsonības jēdziens un tāpēc, lai noteiktu katras dalībvalsts iedzīvotāju skaitu, ir jāizmanto Eiropas Savienības Statistikas biroja (*Eurostat*) sniegtie dati, ko lēmumu pieņemšanai ar kvalificētu balsu vairākumu izmanto arī Eiropas Savienības Padome lai, pārbaudītu Savienības iedzīvotāju kopējā skaita procentuālo daudzumu;
8. uzskata, ka šajā Eiropas integrācijas posmā nav lietderīgi ierosināt samazināt kādai no dalībvalstīm ar Bulgārijas un Rumānijas Pievienošanās aktu piešķirto deputātu vietu skaitu izņemot samazinājumu, kas paredzēts saistībā ar Reformu līgumu, attiecībā uz visvairāk apdzīvotās dalībvalsts Vācijas vietu skaitu — no 99 līdz 96 vietām;
9. uzskata turklāt, ka pašreizējos apstākļos nav jāsamazina Eiropas Parlamenta deputātu vietu skaits un tārad arī nav jāierobežo Eiropas pilsoņu pārstāvība, plānojot nākotnē jaunu paplašināšanos, kuras datums vēl nav paredzams;
10. tāpēc ierosina par Eiropas Parlamenta deputātu skaita sadales pamatu ņemt 750 vietas un uzskata, ka tālākās pievienošanās gadījumā būs iespējams uz laiku līdz sasaukuma beigām pārsniegt šo maksimālo skaitu kā tas notika saistībā ar Bulgāriju un Rumāniju, bet pēc tam līdz pirmajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām pēc paplašināšanās pilnībā pārskatīt vietu sadalījumu;
11. atgādina, ka šajā rezolūcijā definētā degresīvās proporcionalitātes principa neievērošanu varētu nākotnē sankcionēt Eiropas Kopienu Tiesa, kad akts, ar kuru nosaka Eiropas Parlamenta sastāvu kļūs par likumpamatotu aktu, kurā ir jāievēro līgumā noteiktie ierobežojumi un principi;
12. prasa, lai Starpvaldību konference Nobeiguma akta deklarācijā par Reformu līgumā iekļautā Līguma par Eiropas Savienību 9.A panta 2. punktu iekļauj 1. pielikumā Eiropadomes lēmuma projektu par Eiropas Parlamenta sastāvu, ņemot vērā, ka tā oficiālā pieņemšana saskaņā ar minētajā 9.A panta 2. punktā paredzēto procedūru tiks uzsākta tūlīt pēc Reformu līguma stāšanās spēkā; aņemas, no savas puses, rīkoties nekavējoties pēc Reformu līguma stāšanās spēkā; aicina Eiropadomi īstenot minēto deklarāciju līdz ar Reformu līguma stāšanos spēkā un saskaņā ar tā noteikumiem, lai dalībvalstis varētu laikus veikt iekšējos pasākumus, kas nepieciešami Eiropas Parlamenta 2009.–2014. gada sasaukuma vēlēšanu rīkošanai;
13. uzstāj, ka Eiropadomes lēmuma projekta 3. pantā paredzētā pārskatīšana ir jāizmanto, lai izvērtētu tehniskās un politiskās iespējas ņemt vērā nevis iedzīvotāju, bet pilsoņu skaitu, ko katru gadu nosaka Eiropas Kopienu Statistikas birojs; šajā sakarā aicina savus pārstāvjus Starpvaldību konferencē nodot konferencei deklarācijas projektu par 10. protokola par pārejas noteikumiem 2. pantu (I sadaļa „Noteikumi par Eiropas Parlamentu”), kā norādīts 2. pielikumā, un aicina konferenci pievienot šo deklarāciju Nobeiguma aktam;

14. vērš uzmanību uz politisko saikni, kas pastāv starp jauno vietu sadalījumu, kuru ir ierosināts balstīt uz regresīvās proporcionalitātes principu un visu ar Eiropas Savienības iestādēm saistīto reformu virkni, īpaši dubultā vairākuma principu vairākuma noteikšanai Padomē (Līguma par Eiropas Savienību [9.C] panta 4. punkts, *kas ir iekļauts Reformu līguma projektā*) un Komisijas sastāvu (iepriekšminētā Līguma [9.D] panta 5. punkts) un uzsver, ka ir ļoti svarīga šo reformu savstarpējā saskaņa, jo vienlaikus ir jāievēro arī katras iestādes īpašais juridiskais raksturs; piekrīt, ka reformai, kura attiecas uz balsošanu pēc balsu vairākuma Padomē un uz Komisijas sastāvu, ir jāstājas spēkā tikai 2014. gadā, bet jaunajam Eiropas Parlamenta vietu sadalījumam — no 2009. gada; tomēr patur tiesības izskatīt Padomes lēmuma apstiprināšanu atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienību [9.A] pantam saistībā ar Eiropas Parlamenta vietu jauno sadalījumu tikai saskaņā ar Eiropas Savienības iestāžu reformām, kuru galīgais formulējums tiks dots Reformu līgumā;
15. apzinās, ka piedāvātais Eiropas Parlamenta sastāvs ir objektīvs Reformu līguma projektā paredzēto noteikumu piemērojuma gadījums, taču nākotnē būs nepieciešami pielāgojumi, lai risinātu problēmas, kas ilgākā laika posmā radīsies no jauna, īpaši saistībā ar citu valstu pievienošanos; uzskata, ka šīs gaidāmās reformas kontekstā noteikti būs jānovērš jebkurš nevienlīdzīgas attieksmes gadījums, kurš ir skaidrojams ar vēsturiskiem apstākļiem;
16. ierosina, lai Eiropadome laikus pirms katrām jaunām Eiropas Parlamenta vēlēšanām kopīgi ar Eiropas Parlamentu izskata iedzīvotāju skaita rādītājus, lai noteiktu aprēķinu bāzi;
17. tāpēc prasa meklēt iespēju daļu no Eiropas deputātu skaita ievēlēt no transnacionāliem sarakstiem; uzskata, ka tas vēlēšanu debatēm piešķirtu Eiropas dimensiju īpaši, ja galvenā loma tiktu uzticēta Eiropas politiskajām partijām;
18. atkārtoti apliecina, ka šis priekšlikums ir cieši saistīts ar Reformu līguma stāšanos spēkā; ja šā līguma ratifikāciju nebūtu iespējams pabeigt līdz 2009. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, būtu jāturpina piemērot spēkā esošajos tiesību aktos paredzētais vietu sadalījums;
19. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju un minēto Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu starpvaldību konferencei, Eiropadomei, Padomei un Komisijai, kā arī kandidātvalstu valdībām un parlamentiem.

1. PIELIKUMS

Eiropadomes lēmuma projekts, ar kuru nosaka Eiropas Parlamenta sastāvu

EIROPADOME,

ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību [9.A] panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta iniciatīvu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu,

tā kā:

(1) ir laikus jāpieņem Līguma par Eiropas Savienību [9.A] panta 2. punkta 2. daļā paredzētais lēmums, lai dalībvalstis varētu veikt nepieciešamos iekšējos pasākumus Eiropas Parlamenta vēlēšanu rīkošanai 2009.–2014. gada sasaukumam;

(2) šajā lēmumā ir jāievēro tā paša panta 2. punkta 2. daļā noteiktie kritēriji, t.i. kopējais Eiropas Savienības pilsoņu pārstāvju skaits nedrīkst pārsniegt septiņi simti piecdesmit deputātus un šo pārstāvniecību īsteno pēc degresīvas proporcionalitātes principa, ievērojot, ka katrai dalībvalstij ir vismaz seši deputāti, bet neviena no dalībvalstīm neiegūst vairāk par deviņdesmit sešām deputātu vietām;

(3) pašlaik nav jāņem vērā turpmākas paplašināšanās ietekme, ko varēs ievērot attiecīgajos pievienošanās aktos, atļaujot maksimālā septiņi simti piecdesmit vietu skaita pagaidu pārsniegšanu kā tas tika darīts saistībā ar Bulgārijas un Rumānijas pievienošanu Eiropas Savienībai,

NOLEMJ:

1. pants

Līguma par Eiropas Savienību [9.A] pantā paredzēto degresīvās proporcionalitātes principu piemēro šādi:

- Līgumā noteiktais minimālais un maksimālais skaits ir jāizmanto cik pilnīgi vien iespējams, lai Eiropas Parlamenta vietu sadalījums pēc iespējas labāk atbilstu iedzīvotāju skaitam dalībvalstīs;
- jo dalībvalstī ir vairāk iedzīvotāju, jo lielāks skaits vietu tai pienākas;
- jo dalībvalsts ir lielāka, jo lielāku iedzīvotāju skaitu pārstāv katrs Eiropas deputāts.

2. pants

Saskaņā ar 1. pantu dalībvalstīs ievēlēto Eiropas Parlamenta deputātu skaits ir šāds un tas ir spēkā sākot ar 2009. –2014. gada sasaukumu:

Beļģija	22
Bulgārija	18
Čehijas Republika	22
Dānija	13
Vācija	96
Igaunija	6
Grieķija	22
Spānija	54
Francija	74
Īrija	12
Itālija	72
Kipra	6
Latvija	9
Lietuva	12
Luksemburga	6
Ungārija	22
Malta	6
Nīderlande	26
Austrija	19
Polija	51
Portugāle	22
Rumānija	33
Slovēnija	8
Slovākija	13
Somija	13
Zviedrija	20
Apvienotā Karaliste	73

3. pants

Šo lēmumu pārskata pietiekami savlaicīgi pirms 2014.–2019. gada sasaukuma sākuma ar mērķi radīt iespēju nākotnē pirms katrām jaunām Eiropas Parlamenta vēlēšanām objektīvi no jauna sadalīt deputātu vietas dalībvalstu starpā, balstoties uz 1. pantā definēto regresīvās proporcionalitātes principu, kā arī ņemot vērā iespējamo dalībvalstu skaita palielināšanos un atbilstīgi konstatētas demogrāfiskās izmaiņas.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā publicēšanas dienā „Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī”.

Briselē,

*Eiropadomes vārdā
priekšsēdētājs*

2. PIELIKUMS

Projekts deklarācijai, ko pievieno 10. Protokola 2. punktam par pārejas noteikumiem (I sadaļa „Noteikumi par Eiropas Parlamentu”)

Neskarot Eiropadomes lēmumu, kas nosaka Eiropas Parlamenta sasaukuma sastāvu no 2009. līdz 2014. gadam, konference aicina Parlamentu iesniegt priekšlikumu par tā deputātu ievēlšanu vispārējās tiešās vēlēšanās saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 190. panta 1. punktu, kas precīzāk definē terminu „pilsoņi”, kurš paredzēts Līguma par Eiropas Savienību 9.a panta 2. punktā. Šis priekšlikums jāpagatavo pietiekamu laiku pirms nākamajām vēlēšanām 2014. gadā.